

Süütame Kesklinnas TALVETULE

3. veebruaril kell 18 Tuvi pargis

www.tallinn.ee/kesklinn • 16. jaanuar 2019

Kesklinna Sõnumid

Alli Grabov nägi varjupaigas mitut sõbraks sobivat kassi.

Kassid otsivad uut kodu

Jõuluaeg on möödas, lapsed ja lapselapsed jälle laiali sõitnud, tubades vaikus...

Paljud pensionipõlve pidavad inimesed unistavad hoolealusest, kellega koos veedetud aeg muudaks päevad rõõmsamaks ja sisukamaks. Mõttest kaugemale ei ole nad aga läinud, sest ei oska või ei julge kuidagi alustada. Nüüd on Kesklinnas elavatel eakatel võimalik oma unistus vähese kulu ja vaevaga ellu viia, sest linnaosavalitsus alustas koostööd Varjupaikade MTÜ ja MTÜ-ga Kassiabi.

Koostööprojekti nimi „K koos on parem“ annab märku selle eesmärgist: aidata inimestel leida endale seltsiline. Mõeldud on just eakatele, kel igapäevast suhtlemist napib, lapsed elavad eemal ja seetõttu oleks üks hoolealune koju vägagi teretulnud. On ka teine pool – need on varjupaigas elavad loomad, kes tõelist

kodu vajavad. Neid elab ainuüksi eel-nimetatud varjupaikades sadakond, kellest projekti jooksul võiks päris-koju jõuda vähemalt kolmandik. Kaks poolt – seltsilist otsiv eakas inimene ja kodu igatsev kass – ongi kavas juba sel nädalal algava projekti kaudu kokku viia.

Lemmiku saab ise valida

Kesklinna eakas elanik võib tänasest kuni 14. veebruarini anda tööpäeviti kell 9–17 märku oma soovist võtta endale lemmikloom, helistades Kesklinna sotsiaalkeskuse telefonile 646 6123. Siis saab ta ka infot selle kohta, kuidas asjaajamine edasi läheb.

Loomade varjupaikade inimesed peavad veenduma, et soov endale

koolituspäevale, kus jagatakse häda-vajalikke nõuandeid kassipidamiseks. Samas saab teha esmatutvust võimalike lemmiklooma-kandidaatidega ja oma lemmik ka välja valida. Tema kojuviimiseks pakutakse vajadusel transporti.

Stardipakett esmavajalikuga

Tänu ametliku partnerina projektiga liitunud PetCity toetusele antakse varjupaigast kaasa nn stardipakett, mis sisaldab kassi jaoks esmavajalikku – liivakasti, liiv, kraapimispuu, sööginõud, paar mänguasja ja esimeste nädalate toit. Stardipaketi sisu peab aitama loomal uues kodus kohaneda ja rahuldama tema esimesed elulised vajadused.

Koju antakse kaasa ka väike meeslespea juhiste ja selle kohta, mida peab kassipidaja jälgima: kui tihti ja missugust toitu tohib lemmikule anda, kui sageli vahetada liiva jne.

Kolimisega uude koju ei lõpe suhtlemine looma senise elukohaga. Eialgu helistatakse varjupaigast või Kassiabist uuele pererahvale kord nädalas – juhiks, kui on tekkinud küsimusi. Korra mõne kuu jooksul tullakse ka koju eluoluga tutvuma ja

Vössotski laulude kontsert

26. jaanuaril kell 19 saab Hopneri majas kuulata Vladimir Vössotski kuulsaid laule, mida esitab Timur & Partizanid.

Kontsert on pühendatud populaarse muusiku Vössotski 81. sünniaastapäevale 25. jaanuaril.

Kesklinna valitsus kui üks korraldajatest jagab meie lehe lugejatele tasuta pileteid kontserdile. Pileti-soovist palume teada anda kuni 23. jaanuarini Kesklinna valitsuse infotelefonil 645 7200. Piletite arv on piiratud, seetõttu saab üks inimene kuni kaks piletit.

Valimised lähenevad

3. märtsil on riigikogu valimised.

Kogu vajaliku teabe Kesklinna valijatele avaldame meie lehe järgmises numbris 13. veebruaril.

TALLINNA KESKLINNAS ELAB 65 224 INIMEST.

Linnaosa elanike arv vähenes detsembris 197 võrra (kogu Tallinnas 640 võrra). 2018. aasta jooksul lisandus Kesklinna 1665 elanikku ehk linnaosadest enim. Tallinna tuli möödunud aastal juurde 4269 elanikku.

Allikas: rahvastikuregister, 1. jaanuar 2019

11. veebruaril kell 14
Kesklinna sotsiaalkeskuses (Liivalaia 32)
INFOPÄEV
kõigile projektist huvitatule

hoolealune võtta on tõsine ja selleks on kodus olemas sobivad tingimused. Seepärast teevad nad koos sotsiaalhoolekande töötajatega kodukülastuse.

Looma saab võtta endale päriks või ajutiselt hoiukoju. Teine variant sobib juhul, kui inimene soovib esialgu proovida, kas ta saab lemmiklooma pidamisega hakkama ja kuidas tema kooselu võetud loomaga sujub. Kuni kiisule püsivat eluaset otsitakse, ei ole hoiukodu sugugi paha variant.

Järgmise sammuna kutsutakse endast teatanu varjupaika info- ja

võimalikke muresid lahendama. Kui võetud kass juhtub haigestuma, saab nõu ja abi varjupaigast. Ravimiseks viiakse loom Varjupaikade MTÜ kliinikusse.

Kui aga tekivad ja süvenevad ületamatud probleemid, mille tulemusena soovib pererahvas hooldamisest loobuda, siis viiakse loom tagasi varjupaika.

Kuid olgem kindlad – koos on parem kui üksinda. Seepärast kutsubki Kesklinna valitsus meie linnaosa eakaid elanikke võtma endale koju neljajalgne ustav sõber.

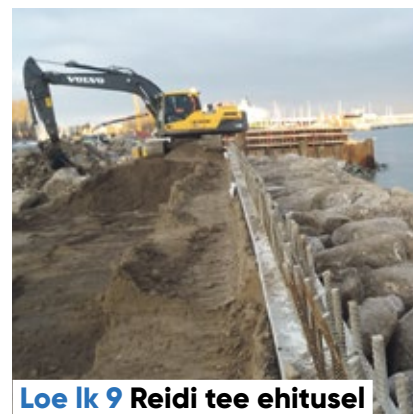
Loe lk 2 Kogume jõulukuuski

Loe lk 3 Jäädvustame ajalugu

Loe lk 4 Filmiklubi jätkab

Loe lk 9 Reidi tee ehitusel

Kesklinna Sõnumite järgmine number ilmub 13. veebruaril.

Väljaandja:

Tallinna Kesklinna Valitsus
tel: 645 7229

e-post:

keskinnasonumid@tallinnlv.ee
Trüki toimetanud: OÜ Rkontor

TÄHTSAD TEEMAD

Juubeliaasta lõppes, pidu tuleb taas

Terve läinud aasta möödus 100-aastasele Eesti Vabariigile pühendatud sündmuste saatel. Juubeliaastale pandi suurejooneline punkt 31. detsembril, kui Tallinnas Vabaduse väljakul ja veel 15 Eesti linnas peeti uhket aastavahetuspäeva.

Juubeliaasta lõpupidu „Sajaga edasi, Eesti!” tõi kõikide maakonnakeskuste ja Narva – kokku 16 linna väljakutele kümneid tuhandeid inimesi. On tehtud arvestusi ja saadud tulemuseks, et vana-aastaõhtul oli neil linnaväljakutel kokku üle 67 000 inimese. Kõige arvukamalt Tallinnas – 20 000 ringis, Tartus oli rahvast väljas umbes poole vähem ning teistes maakonnalinnades 500 ja 8000 vahel.

Eriline oli pidu selle poolest, et varem pole korraga üle Eesti sel viisil aastavahetust tähistatud. Peale kontsertide linnaväljakutel jälgiti seal enne südaööd ühiselt ka presidendi uusaastatervitust ja seejärel lauldi hümnid. Juba päeval kell 15 aga tantsiti juubeliaasta lõppemise puhul algatuse „Eesti tantsib” viimane ühistants. Kogu pidutsemise kandis üle Eesti Televisioon.

Vabaduse väljaku aastavahetuspäeva kandis peakirja „Sajaga edasi, Tallinn!”. Kontserdil tulid lavale solistid Uudo Sepp ja Maian, ansamblid Shanon ja 2 Quick Start ning lõpuks Genka ja Paul Oja. Nende laul süttas kuulajaid, nii et temperatuur püsis ka talveöös kõrge. Südaööl algas traditsiooniline uhke tuleetendus, mis kulges tugevast tuulest hoolimata turvaliselt – erinevalt nii mõnestki eraviisil tehtud ilutulestikust.

Just viimasega seotud riskidest kirjutas siinsamas kuu aega tagasi Kesklinna vanem Vladimir Svet. Ta põhjendas, miks algatas linnaosavalitsus teist aastalõppu järjest heategevuskampania, millega kutsusime pürotehnika ostmise asemel annetama selle raha pigem laste tervise heaks. Paraku ei jõudnud üleskutse kõigini ja tulemus oli mitu raskete tagajärgedega õnnetust.

Mida peaks küll tegema, et ükskord lõppeks nädalaid vältav, keskkonda saastav, paljusid lemmikloomi stressi viiv ja vigastusi kaasa toov paugutamise? Juba aastaid arutatakse seadusega kehtestatavate piirangute võimalikkuse üle, kuid seni tulemusteta. Võib-olla just seetõttu kostis tänava mitmest Eesti otsast üleskutseid ilutulestike lõpetamiseks.

Tallinna linnavalitsus arutas hiljuti Roheliste pöördumist, milles soovitati paugutamist piirata ning asendada Tallinnas järgmisel aastavahetusel ilutulestik hoopis lasersõuga. Linnavalitsus tahabki edaspidiseks leida ilutulestikukahjudele leevendust. Seejuures loodetakse riiklikele piirangutele, et kärbitaks pürotehnika müügiaega vaid aastalõpu mõne päevani. Linn aga võib kehtestada kohad, kus ilutulestikke teha ei tohi. Ja kui seda üldse teha, siis peaksid õhku lastavad raketid õnnetuse asemel ikka rõõmu tooma.

Kuidas täpselt ja kas koos tulesõuga või ilma toimub järgmine aastavahetuspäev, selgub juba vähem kui aasta pärast. Aga et suur pidu Vabaduse väljakul tuleb taas, on kindel!

Õnnelikku 2019. aastat kõigile!

Kesklinna Sõnumid

Ligi 20 000 inimest kogunes aastavahetusel Vabaduse väljakule vaatama tuleetendust. Foto: Albert Truuväärt

Kogume jõulukuused konteinerisse!

Kesklinna elanikud saavad oma vanad jõulukuused kuni 25. jaanuarini viia selleks tarbeks paigaldatud kogumiskonteineritesse.

Konteinerid jõulupuude kogumiseks paiknevad Kesklinna viies parklas:

- Ahtri 12;
- Pleekmäel Imanta 6, Liivalaia ja Juhkentali tn ristmikul;
- Pärnu mnt viadukti all;
- Vesivärava kohviku vastas;
- Väike-Rannavärava 6.

Nimetatud kohtadesse jäävad kogumiskonteinerid kuni 25. jaanuarini. Kesklinna vanem Vladimir Svet paneb kõigile südamele, et üksnes jõulukuused jaoks mõeldud konteineritesse ei pandaks olmeprügi, ehitusprahti ega muid jäätmeid. Samuti ei tohi kuuski visata konteinerite kõrvale, linna haljastaladele või kohtadesse, kus tavapärast kogutakse korterelamute olmejäätmeid. Jõulukuuski võtavad vastu ka jäätmejaamad Rahumäel, Pärnamäel ja Pääskülas.

„Oleme tänulikud, kui kesklinalased toovad oma jõulukuused selleks spetsiaalselt paigaldatud ja vastavalt tähistatud konteinerites-

se ning hoiavad sellega meie linnaosa puhtana. Konteinerid asuvad hästi ligipääsetavates kohtades ja jäävad sinna kolmeks nädalaks. Seejärel kasutame osa kogutud kuuskedest traditsiooniliselt tuleskulptuuride tegemiseks,” selgitas linnaosavanem. Kõik Kesklinna elanikud on oodatud tuleetendust imetlema 3. veebruaril kell 18 Tuvi parki.

Ootame kandidaate Kesklinna tunnustusauhindadele

Milline inimene, meeskond või tegu eelmisest aastast väärrib tunnustust?

Kesklinna valitsus ootab kuni 15. veebruarini ettepanekuid linnaosa tunnustusauhinna kandidaatide kohta. Nominente võib esitada kolmes kategoorias:

- 1. Kesklinna aasta tegu** – projekt, sündmus või muu tegevus, mis on andnud olulise panuse Kesklinna arengusse ja/või parandanud Kesklinna elanike elukvaliteeti või on mõnel muul põhjusel linnaosa huvides esiletõstmist väärt;
- 2. Kesklinna aasta inimene** – Kesklinna elanik või Kesklinnas tegutsev inimene, kes on panustanud Kesklinna arengusse linnaosa elanike hüvanguks või väärrib mõnel muul põhjusel tunnustamist;
- 3. Kesklinna aasta meeskond** – organisatsioon, asutus, ettevõtte või kodanikuühendus, kes on märkimisväärselt panustanud Kesklinna elukvaliteedi paremaks muutumisele ja väärtustab head meeskonnatööd.

Kesklinna valitsus tunnustab väljapaistvaid tegijaid ja tegusid juba üheksandat korda. Kandidaatide seast teeb valiku komisjon Kesklinna vanema juhtimisel. Ettepanekuid esitama on oodatud igaüks. Seda saab teha Kesklinna valitsuse veebilehe kaudu www.tallinn.ee/est/kesklinn/ või e-kirjaga kesklinn@tallinnlv.ee. Lisateave telefonil 645 7205.

Auhinnad anneme üle veebruari lõpus vabariigi aastapäeva paiku.

3 KÜSIMUST

Vastab linnaosakogu liige Julia Ferman (Juurik)

1. Mida olete seadnud linnaosakogu liikmena enda prioriteediks?
Linnaosakogu liikmena saan ennast hästi kursis hoida Kesklinna elu ning selle piirkonna kõikide oluliste otsuste ja sündmustega. Kuna pikemat aega töötan kinnisvara valdkonnas, siis mulle pakuvad kõige rohkem huvi detailplaneeringute seotud küsimused, mille juures saan tänu oma kogemusele kaasa rääkida ning ka tavaelanikke puudutavaid küsimusi esitada. Prioriteet on meie linnaosa elanike turvalisus ja heaolu, linnaruumi mõistlik kasutus ja organiseerimine, liikusohutus ning avaliku huvi järgimine kõikides detailplaneeringutes.

2. Mis on Kesklinnas hästi, mida muudaksite?
Kesklinn on ilus, puhas, nüüdisaegne ja mugav linnaosa. Kesklinn ja vanalinn on meie viisikaart ka välituristidele, kes Eestit külastavad. Sooviksin näha kesklinnas rohkem renoveeritud ja uusi hooneid n-ö „kollimajade” asemel. Väga ilus on, kui säilitatakse vana maja fassaad ning ehitatakse uus hoone selle taha, nagu tehti nt Maakri kvartalis.

Ootan huviga Keskturu uut projekti. Usun, et selle koha peale peaks looma uue elukeskkonna ja moodsa turulahenduse, nagu on tehtud nt Balti jaama turul. Praegu kannatab kogu piirkond sellise naabruse pärast. Loodetavasti saab probleem lah-

duse lähiaastatel. Tähelepanu vajavad ka kesklinna väiksed kvartalisised teed, millest osa sai eelmise aasta jooksul korda tehtud, kuid tööd on veel.

3. Milline isiklik seos on teil Kesklinnaga?
Juba 14 aastat elan ja töötan Kesklinnas ning tunnen seda piirkonda väga hästi. See on minu kodu. Tean selle plusse ja miinuseid ning oskan kiiresti kohaned muudatustega. Isegi elades lapsepõlves Öismäel, käisin Kesklinnas koolis ja ülikoolis ning veetsin palju aega selles linnaosas, unistades, et saan kunagi siin ka ise elada. Minu südameasi on Kesklinna elu edendamine ning selle piirkonna elanike heaolu.

Kesklinnas tähistati infotahvlitega kaks ajaloolist hoonet

Jaanuaris avas Kesklinna valitsus infotahvlid Kuremäe endise abikloostri ja kunagise sünagoogihooned asukoha lähistel.

Gonsiori ja Villem Reimani tänava nurgal tähistab infotahvel nüüd Kuremäe Pühitsa Jumalaema Uinumise kloostri endise Tallinna abikloostri kunagist asukohta.

„Meile on oluline, et kiiresti areneva linna puhul, nagu Tallinn seda on, oleks jäädvustatud linna ajalugu. Eriti oluline on see rajatiste puhul, mis kujundasid kunagi südalinna ilmet. Niisuguste hulka kuulub kahtlemata

Kompassi asumis paiknenud Kuremäe abiklooster, mis lammutati umbes 60 aastat tagasi, ja mille kohal on praegu hästi tuntud lillepood „Kannike,” üles Kesklinna vanem Vladimir Svet.

Abiklooster paiknes eelviidatud kohas aastatel 1902–1960. 1900. aastal alustati sinna mitme torniga suurejoonelise kivistiku ehitust, mis valmis kaks aastat hiljem. Hoone arhitekt oli Nikolai Nikonov. Teise maailmasõja käigus sai kirik kahel korral (1941 ja 1944) kannatada, aga taastati. Ehitis langes Nõukogude Liidus usuvastase

kampaania ohvriks ja 1960. aastal kirik lammutati, ette-kääne tänavavõrgu ümberplaneerimine.

10. jaanuaril avas Kesklinna valitsus koostöös Eesti Juudi Kogukond MTÜ-ga infotahvli Rävalla puiestee ja Kivisilla tänava nurgal, mille lähistel asus aastatel 1885–1947 Suur Koraalne sünagoog.

„Juudi kogukond on sajandeid mänginud olulist rolli Tallinna ajaloo ja me peame oluliseks, et selle kogukonna liikmetele väga tähtsündne Suure Koraalse sünagoogi kunagine asukoht

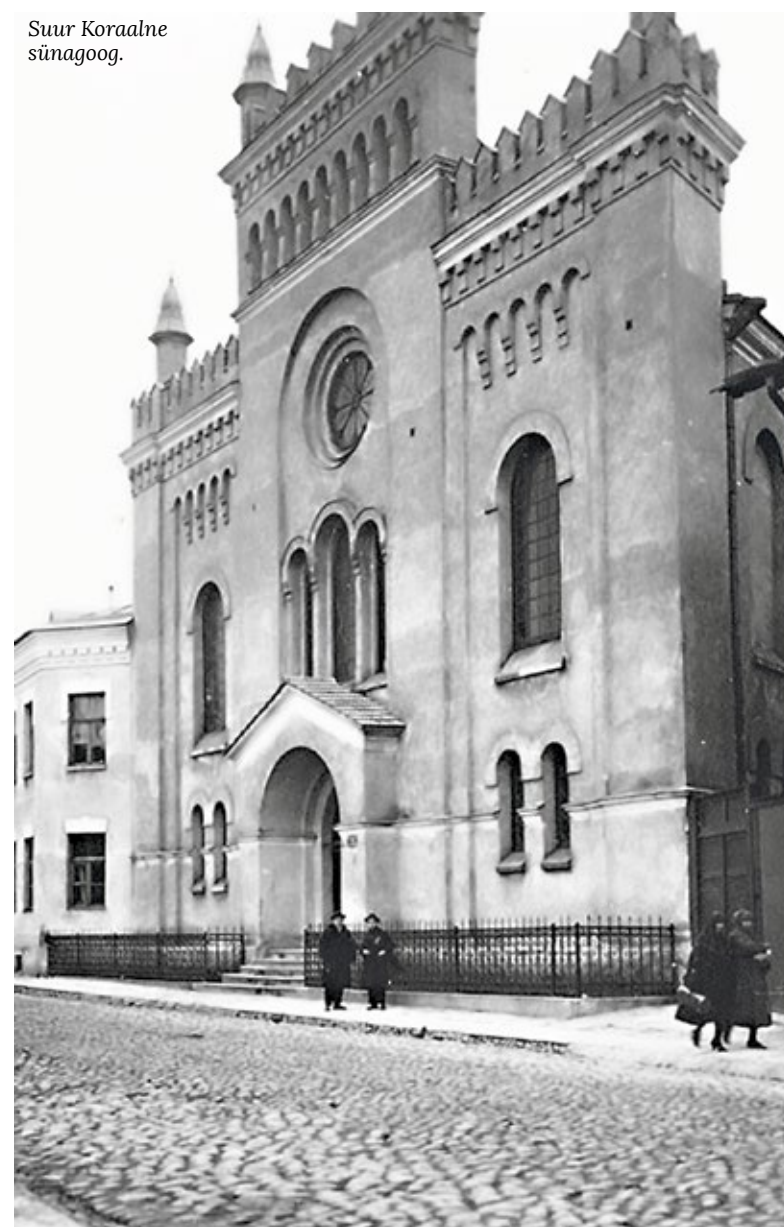
oleks linnapildis tähistatud. Julgen väita, see on üks väike, aga siiski väga vajalik samm möödunud sajandi keerulise ajaloo leppimisel. Samuti aitab see samm säilitada mälestust selle kohta, kuidas nägi meie kodulinn välja siis, kui loodi Eesti Vabariik,” selgitas linnaosavanem Vladimir Svet.

Kesklinna valitsus tänab koostöö eest Eesti Juudi Kogukond MTÜ-d, selle esimeest Alla Jakobsoni ja tegevdirektor Vadim Rõvlini ning kogukonna ja Tallinna linnavolikogu liiget Aleksandr Zdankevitšit.

Suur Koraalne sünagoog oli ehitatud uusromantilisest stiilist Nikolai Thamm vanema projekti järgi ja jälgendas kuulsat Viini sünagoogi. Teise maailmasõja ajal muutsid Saksa okupatsioonivõimud sünagoogi laohooneks. 1944. aasta 9. märtsi ööl, kui Nõukogude lennuvägi pommitas Tallinna, sai sünagoog kannatada ning 1947. aastal hoone varemed lammutati.

Infotahvlite paigaldamine on osa Kesklinna valitsuse projektist sada aastat tagasi linnaruumis olnud ja nüüdseks hävinud rajatiste tähistamiseks. Esimene tahvel avati läinud detsembris Koidu ja Luise tänava nurgal Marie Underi sünnikodu asukohal.

Suur Koraalne sünagoog.

Kuremäe endine abiklooster.

Vanalinna päevade ideekonkurss läheneb lõpule

Kuni 25. jaanuarini saab veel esitada ideekavandeid vanalinna päevade „Tallinn 800” programmi rikastamiseks.

Oodatud on head ideed erinevatest valdkondadest: rahvakultuur, muusika, teater, tants, noored, lapsed, sport, tutvumiskäigud, töötoad jne. Kuna 2019. aasta vanalinna päevad tähistavad 800 aasta möödumist Tallinna esmamainimisest Henriku Liivimaa kroonikas, siis ennekõike on teretulnud kavandid kooskõlas pealkirjaga „Tallinn 800”. Parimad ideed saavad elluviimiseks rahalise toetuse.

38. Tallinna vanalinna päevad toimuvad 30. maist 2. juunini. Arvesse peaks võtma, et ürituste toimumispaik on kogu vanalinn, nii siseruumid kui ka väljakud, pargid, hoovid. Paljud kohad on saanud traditsiooniliseks:

- Raekoja plats
- Vabaduse väljak
- Tornide väljak – rahvakultuuri ala
- Snelli park – lasteala
- Toompea – sealse elu ja tegevusi tutvustav programm „Toompea rütmid”
- Harjumägi – plaaditurg, muusika

- Harju tänav – kaubandus, rahvakultuur
- Musumägi – rahvakultuur
- Taani Kuninga aed
- vanalinna hoovid, tornid jne.

Taotluse esitamine käib mittetulundustegevuse toetuste taotluse avalduse vormil elektroonselt <https://mittetulundus.tallinn.ee/iseteenindus>. Valida tuleb Projektitaotlus ja esitada see Kesklinna valitsusele. Kindlasti tuleb täita taotluse esimene vaade üldandmetega, tegevuse kirjeldus ja detailne eelarve. Taotluse võib teha nii eraisik kui ka mistahes ühing, juhataja puhul peab olema juhataja liige või tema volitus. Ei või olla maksuvõlg, aruande võlgnevusi ega tasumata arveid.

Otsuse ideekavandi lülitamise kohta vanalinna päevade ametlikku programmi teeb komisjon. Kõiki taotlejaid teavitatakse otsusest hiljemalt 20. veebruariks. Komisjonil on õigus teha autoritele ettepanek lülitada projekt vanalinna päevade programmi osalise toetusega või korraldaja täieliku omafinantseerimisega.

Kontaktid: peakorraldaja Anne Velt, anne.velt@tallinnlv.ee, 641 7276; kommunikatsioon ja turundus Janne Raavik, janne@vanalinnapaevad.ee, 5334 5441; taotluste info Terje Vönbret terje.vonbret@tallinnlv.ee, 645 7210.

Foto: Kristo Parksepp

Juunijooks toetab lapsi

Avatud on registreerimine 1. juunil toimuvale heategevuslikule Rimi Juunijooksule.

Jooks toimub vanalinnas ja kuulub esimest korda Tallinna vanalinna päevade programmi. Jooksu osavõttasudest toetatakse Tallinna lastehaigla toetusfondi korraldatavat ülekaaluliste laste suvelaagrit.

„Oleme võtnud pikaajalise eesmärgi toetada tervislike eluviise ja liikumist – see on ka üks põhjuseid, miks Rimi korraldab heategevuslikku Juunijooksu,” sõnas Rimi Eesti juht Vaido Padumäe. „Sel korral toetatakse Juunijooksu osavõttasudest laekunud summaga neid lapsi, kelle mure on kehakaal. Näiteks selgus sel aastal avaldatud Tervise Arengu Instituudi uuringust, et iga neljas esimese klassi laps on rasvunud või ülekaalus. Seega

ei ole tegemist probleemiga, mis puudutaks väheseid. Vale toitumine ja vähene liikumine põhjustab peale ülekaalu ka teisi tervisemuresid. Lastehaigla toetusfond teeb head ja tänuväärset tööd, et parandada ülekaaluliste laste tervisenäitajaid ning meil on ainult rõõm anda panus laste tervenemisse.” Tallinna lastehaigla toetusfondi juhataja Inna Kramer sõnul on ülekaalulisus Eesti laste seas üha kasvav probleem. „Ülekaaluliste laste tugirühmades ja suvelaagrites, mida korraldame koostöös Tallinna lastehaigla arstide ja füsioterapeutidega juba viiendat aastat järjest, keskendutakse laste aktiivsele liikumisele ja õigele toitumisele, et saada kehakaal kontrolli alla ning saavutada pikemas perspektiivis kaalulangus. Oluline

on siinjuures, et igale lapsele ja tema perele lähenetakse individuaalselt ning rühmas on sarnaste muredega lapsed, mis teeb kohanemise ja eesmärkide saavutamise märksa lihtsamaks,” rääkis Kramer.

Vanalinna päevade peakorraldaja Anne Velt märkis, et sportlikke tegevusi vanalinna päevade programmis olnud alati tähtsal kohal. „Loodame, et heategevuslik Juunijooks on alles algus meie tulevastele ettevõtmistele koos Rimi-ga,” sõnas Velt.

Juunijooksul on kavas jooksmine, käimine ja kepikõnd igapäevase jõukohasel viiekilomeetrise rajal. Tulla tasub kogu perega, sest sportlikke tegevusi leidub kõigile. Registreerida saab internetilehel www.jooks.ee nii individuaalselt kui ka rühmadena.

Eakate nõukogu

Järgmine eakate nõukogu kokkusaamine on 31. jaanuaril kell 15.30 Hopneri majas.

Seekord on arutelu teema Kesklinna pargid, haljasalad ja aiandus. Esinevad Tallinna keskkonnaameti keskkonnaprojektide ja -hariduse osakonna linnaaianduse projektijuht **Maria Derlõs** ja Kesklinna vanem **Vladimir Svet**.

KULTUUR

Eakate filmiklubi jätkab

Alanud aastal jätkuvad Kesklinna, Kristiine ja Põhja-Tallinna linnaosa eakate filmiklubi seansid.

Filmiklubi koguneb esimestel kuudel tuttavas kohas – Salme kultuurikeskuses. Ka seansside toimumisaeg on endiselt teisipäeviti kell 12. Eestikeelsed filmid on venekeelsete subtiitritega ja venekeelsetel filmidel jookseb ekraniil tõlge eesti keelde. Pool tundi enne filmi algust ootab osalejaid kohvilaud.

Seansil peab olema kaasas filmiklubi liikmekaart. Liikmestaatus on tähtjatu, sellest saab loobuda, informeerides linnaosavalitsust – nagu ka liikmekaardi kadumisest või vargusest. Sooviga astuda filmiklubi liikmeks tuleb samuti pöörduda oma linnaosavalitsusse (tel 645 7200).

Filmiklubi talvehoaja kava

22.01. „Ariana's Quest” (2003, Kanada). Ulme, režissöör Lloyd A. Simandl

Printsess Ariana alustab võitlust kaotatud kuningriigi tagastamise ja oma rahva vabastamise eest. Kaotades on ta sunnitud kuningriigist lahkuks.

29.01. „Hölpraha” (2008, USA). Komöödia, põnevus, režissöör Kelly Khuri

Lugu koduperenaisest Bridgetist, kes pärast abikaasa töölt vallandamist peab alustama koristajana öösiti pangas. Võlgade tasumiseks plaanib Bridget koos kahe kaastöötajaga röövida panka.

5.02. „Armastus ja muud põhjused” (2009, USA). Draama, režissöör Don Rus

Noor advokaat, tark ja ilus Emily ei arvanud, et armulugu

abielus oleva Jackiga viib selle tulemuseni – ta enda peereelu on nüüd täis probleeme. Emily varjab surmavat saladust, suhtlemine raske iseloomuga kasupojaga toob ta taas reaalsesse maailma.

12.02. „Viimane vürst” (2017, Eesti). Dokumentaal-film, režissöör Kaupo Kruusiauk

Lugu Peeter Volkonskist, auväärse sugupuuga vürsti, andeka kultuuritegelase – laulja, näitleja, lavastaja ja tõlkija argipäevast. Kuidas õnnestub tal leida tasakaalu olme ja aristokraatia vahel?

19.02. „Esitaks armastus, siis abiellumine” (2011, USA). Draama, komöödia, režissöör Dermot Mulroney

Eduka abieluagendi Eva Daltoni eeskujul on ta vanemate 30-aastane abielu. Kui vanemad äkki lahku lähevad, muudab see Eva maailma. Koos õega asub ta iga hinna eest vanemate lahutust vältima.

26.02. „Peale keskööd” (2004, Itaalia). Melodraama, komöödia, režissöör Davide Ferrario

Vaikne unistaja Martino töötab Torino filmimuuseumis öövalvurina ja elab oma väljamõeldud maailmas. Äkitselt tuleb Martino maailma tema unistuste tüdruk Amanda.

5.03. „Pruudilõks” (2012, Suurbritannia). Komöödia, melodraama, režissöör Cherie Foxon

Superstaar Lara tahab abielluda meeldiva briti poisiga Jamesiga ja usub, et unisel Šoti saarel Heggil ei suuda ajakirjanikud neid leida. Kuid leiavad! Et neid maha raputada,

valib Lara peibutuspruudiks kohaliku tüdruku Katie. Jamesi ja Katie kohtumisel hakkavad aga lendama sädemed...

12.03. „Raskekaal” (2012, USA). Komöödia, sport, režissöör Frank Korachi

Õpetaja Scott Voss otsustab kooli juhtkonna vallandamisähvardusele vastata meeleheitliku sammuga: osaleda peksukoti rollis reeglitega illegaalses võitluses. Vossi õpilased ja kolleegid, nende seas võluv medõde Bella, on kindlad – Scott on hulluks läinud. Kuid neid ootab sensatsioon.

19.03. „Riiginõunik” (2005, Venemaa). Detektiiv, draama, režissöör Filipp Jankovski

1891. aasta. Moskva rongis tapetakse kindraladjutant Hrapov, kelle julgeoleku eest pealinnas vastutab riiginõunik Fandorin. Mõrva taga on salapärase Löögigrühm, kes kavandab teisi hirmutegusid ja Fandorinil tuleb need ära hoida.

26.03. „Maa ilu” (2006, Prantsusmaa). Komöödia, draama, režissöör Marc Esposito

Frank on õnnelt armunud Tinasse, kes ei saa noormehe tunnete vastu, sest ta abikaasa on hiljuti surnud autoõnnetuses. Reisel Bali-le püüab Tina taastada oma elutahet ja Frankist saab tema juht, kaaslane ja lõpuks sõber. Kas ka armastus?

Küünlakuukontsert

Küünlakuul annab Hopneri majas kontserdi „Küünlakuu” pärimus- ja džässmuusika ansambel Lepaseree.

Lepaseree on pärimus- ja džässmuusika piiriladel tegutsev kooslus, kus musitseerivad kolm tuntud eesti muusikut: Meelika Hainsoo (laul, viiul), Paul Daniel (kitarrid), Marti Tärn (basskitarr, löökriistad). Nende muusika keskmes on rahvalaul, sestap on minimalistlikes ja peenestundelistes seadetes jäetud vanadele lugulauludele kandev roll. Ansambli repertuaaris on palju laulumänge ja publikutki kutsutakse kaasa laulma-mängima!

Lepaseree on välja andnud albumid „Väräjän” (2015) ja „Õnnõkon siin tsõõrin olla” (2018).

Kontsert Hopneri majas toimub 15. veebruaril kell 19.

Veebruaris virvendavad Virmalised

Eesti Interpreetide Liidu teist korda toimuv festival Virmalised on pühendatud liidu 20 aasta juubele.

10.–14. veebruarini Tallinna Filharmoonia Mustpeade majas, Kultuurikatlas, Niguliste kirikus ja Estonia kontserdisaalis toimuv festival annab ülevaate meie interpretatsioonikunsti mitmekülgsusest. Iga festivalikontsert on eriline, tuues publiku ette erinevate põlvkondade ja erialade esindajad. Mitmetahulise festivali kavas kõlab muusika varasest barokist romantismi, nüüdismuusika ja džässini.

Nelja päeva jooksul astub üles ligi 80 Eesti säravaimat instrumentalisti ja lauljat, teiste hulgas Marten Altrov, Anna-Liisa Bezrodny, Sten Heinoja, Ivori Ilja, Risto Joost, Robert Jürjendal, Marcel Johannes Kits, Kristo Käo, Ingely Laiv, Peep Lassmann, Mari Poll, Mihkel Poll, Johan Randvere, Rein Rannap, Heigo Rosin, Theodor Sink, Ralf Taal, Henry-David Varema, Toomas Vavilov, Virgo Veldi, Linda-Anette Verte, Villu Veski ja paljud teised.

Vaata programmi www.interpreeet.ee. Piletid saadaval Piletilevist ja Piletimaailmast.

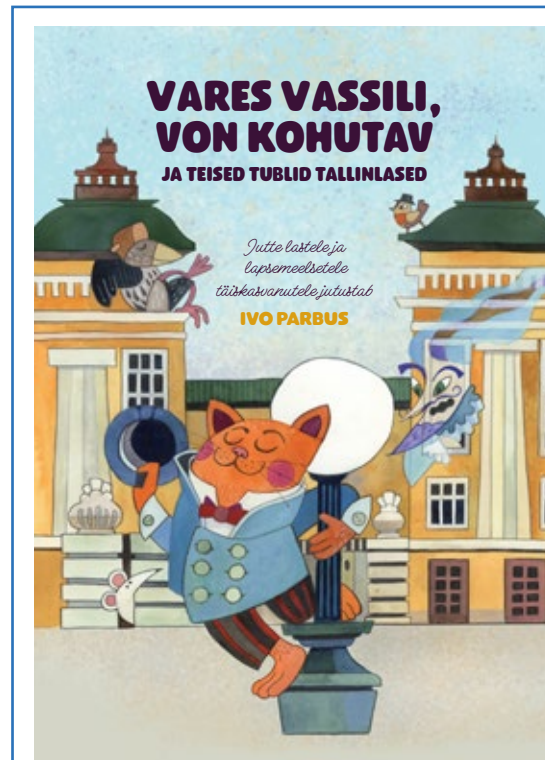
Kuzja Zverevi näitus

Tallinna vene muuseumis (Pikk 29a) on 17. jaanuarist avatud näitus „Dialogid kunstniku-ga: Kuzja Zverevi maalid ja graafika“.

Narva kunstnik Vladislav Kuznetsov, kunstnikunimega Kuzja Zverev, näitab mitme aasta töid eri tehnikas ja stiilis. Töid saadavad lühi-

kesed seletused või pikad tekstid – luuletused, lood, mõistukõned. Verbaalne osa on sissejuhatust kunstniku groteskmesse ja mitmetasandilisse visuaalse teksti maailma.

2. veebruaril kell 13 on muuseumis kohtumine ja meistriklass kunstnikuga.

Kesklinna Sõnumite lastelood said raamatuks

Aastaid ilmusid Kesklinna Sõnumite lasteküljel toredad lood Von Kohutavast, vares Vassilist ja teistest luskatakest tegelastest. Nüüd on neist lugudest lastele ja lapsemeelsetele kokku saanud raamat. Lood on kirja pannud Ivo Parbus.

Oma lugu

25. jaanuaril annab duo Anu Taul ja Tarmo Noormaa Hopneri majas kontserdi „Oma lugu“.

Kontserdil saavad kokku pärimusmuusika ja omalooming. Anu ja Tarmo loovad oma helide ilma terve hulga instrumentide kaasabil – torupill, kitarr, viled, erinevad löötspillid. Kontsert on kantud nii romantilistest kui ka

tantsulistest meeleoludest.

Anu Taul on laulja ja lullooja, kes on viisistanud ka mulgikeelset luulet. Ta on isepäine õppija, otsija ning teda on mõjutanud paljud muusikastiilid. Tema vokaal on tundlik, nüansirikas ja puudutav.

Tarmo Noormaa on pärit Võrumaalt, kus siiani on väga elav löötspillitraditsioon. Tar-

mo peab end eelkõige külapillimeheks, mis tähendab seda, et hea pillimees on iga peo hing ja tantsijate seas oodatud. Peale eesti löötsa mängib ta kaherealist löötsa, millest suudab välja võluda ka kõige ägedamad kasatskid.

Piletid müügil Piletilevis ja tund enne algust kohapeal. Uksed avatakse kell 18. Kontserdi algus kell 19.

Kanuti aias süttis LED-roosidest kompositsioon.

Talv Kadriorus

Väärika Kadrioru lossi- ja pargian-sambli 300. sünnipäeva tähistasime suurejooneliselt möödunud aastal, kuid siia tasub tulla igal ajal.

Helde ilmataat kinkis erakordselt sooja ja päikselise suve. Ilusad ilmad on nii suvel kui ka talvel toonud Kadrioru palju külastajaid ja positiivse laengu saab Kadriorust alati. Park pakub silmailu looduse nautijatele, tujuküllaseid kultuuriüritusi peredele ja meeldejäädavaid elamusi turistile. Ka talvisel ajal tasub Kadrioru parki külastada ning ehisvalguse objekte imetleda.

Talv on aeg, millega seondub tihti masendus, stress, lootusetus ja väsimus. Samas võib talv olla kõige valgem ja säravam aeg. Osa valgusest tuleb lumega, lisaks ehime puid, hooneid ja erinevaid objekte. Talvevalgusega seondub ootus, lootus, rõõm, hinge-soojus, kokkusaamine.

Suur tuleetendus

9. veebruaril korraldab Eesti Tuleartistide Liit tuleetenduskunsti festivali FAW Cup. Traditsiooniks saanud ja juba seitsmendat korda peetav festival toimub iga kord erinevas paigas. Tänavu on võimalik suurepäraselt ja lummatavates tulesõud imetleda talvises Kadrioru pargis.

Festivali raames toimub rahvusvaheline tuleartistide võistluselendus teemal „The meeting place cannot be changed“ (Kohtumispäika ei tohi muuta). Võistluste käigus näeb nii kohalike esinejate kui ka välisartistide tulekäsitlemisoskust ning maailmatasemel

uusi esinemisvahendeid ja -tehnikaid.

Festival ja sel etenduv kaunis vaatamäng sobib igas vanuses külastajatele. Pealtvaatajad saavad osa võtta ürituse jooksul toimuvast fotovõistlusest. Parim publikufoto esinejatest valitakse välja ürituse lõpus. Võisteldakse kolmes kategoorias, võitjad selgitab rahvusvaheline žürii. Üritusepaigas on saadaval soojad joogid ja suupisted, samuti ilusad meened ja kingitused.

Uued valguslahendused

Linnaruumis liikudes märkab uusi ja innovatiivseid valguslahendusi igal aastal, kuid Tallinna vanalinna eriline väärtus seisneb siiski praeguseeni püsinud keskaegses miljöö. Kadrioru pargi aednikud on ka tänavu toonud vanalinna rohkesti muinasjutuhõngu. Väikesed tuledesäras kuused ajaloolistel tänavatel loovad idüllilist meeleolu ja ehedust. Aasta-aastalt lisandub kuuskedega ehitatud tänavaid.

Samuti on paljud, tavapäraselt vaid suvel vaatamängulisust pakuvad purskkaevud saanud sillerdava talverüü. Kanuti aia purskkaevul „Poisid vihmavarjuga“ süttis LED-roosidest kujundatud kompositsioon ja pargipuude raagus okstel helendasid linnud. See oli meeleolukas sissejuhatus Kanuti aeda kavandatavale aasta-aegade pargile. Valgusinstallatsioon saadab seal imetleda ja uueks aastaks vastastikku häid soove öelda 6. jaanuari hilisõhtuni.

Kristiina Kirsle

Korteriühistel muutub toetuse taotlemine lihtsamaks

Uuel aastal on Tallinna korteriühistel toetuste taotlemine lihtsam, sest see muutub elektrooniliseks ja varasema mitme asemel kehtib üks õigusakt.

Elektrooniline taotlusvorm muudab nii toetuste taotlemise kui ka otsustamise senisest kiiremaks. Taotluse saab esitada Tallinna toetuste infosüsteemi iseteeninduskeskkonnas (TTR). Korteriühistud saavad küsida koolitus- ja ekspertiisitoetust, samuti projektide „Roheline õu“, „Fassaadid korda“ ja „Hoovid korda“ raames antavat toetust. Kui „Hoovid korda“ on linnaosavalitsuse pädevuses, siis muid toetusi menetleb linnavaaramet.

Kokku eraldatakse 2019. aasta linnaeelarvest korteriühistute toetusmeetmeteks 850 500 eurot.

Koolitustoetusega soodustab linn Eesti Korteriühistute Liidu või Eesti Kinnisvara Korrahoiu Liidu korraldatud koolitustel osalemist. Toetuse suurus on 130 eurot aastas.

Ekspertiisitoetus on korterelamute rõdude ja varikatuste tehnoseisundi kontrollimiseks, et tagada nende turvalisus. Toetust makstakse kuni 70% ekspertiisi maksumusest, kuid mitte rohkem kui 1000 eurot korterelamu kohta.

Haljastustoetus aitab elukeskkonda atraktiivsemaks muuta. Toetus katab kuni 60% kulu-dest, kuid maksimaalselt 600 eurot aastas.

Renoveerimistoetuse abil suurendatakse korterelamu energiatõhusust, taotleda saab korterelamu fassaadi, katuse ja tehnosüsteemide ümberehitustööde jaoks. Toetus korterelamu kohta on kuni 10% ehitustööde maksumusest, maksimaalselt 20 000 eurot ning 3000 eurot renoveerimise käigus seinamaalingu (supergraafika) loomise eest.

Hoovikorrastustoetusega saab parandada hoovide turvalisust ja väljanägemist. Toetus on 15–70% kavandatavate tegevuste maksumusest ja mitte rohkem kui 16 000 eurot aastas ning 40 000 eurot ühe hoovi kohta.

Nõustamine üürilepingute ja korteriühistute asjus

Linnavalitsuse infosaalis (Vabaduse väljak 7) nõustab 14. jaanuarist linnavaarameti spetsialist inimesi üürilepingute ja korteriühistuid toetuste taotlemise alal.

Vastuvõtt toimub esmaspäeviti kella 14–17.30 ja neljapäeviti kella 9–12. Nõu saab küsida linnaga sõlmitud üürilepingu asjus ja esitada avaldusi. Üürilepingu tähtaja

pikendamise avalduse võib esitada ka kohale tulemata digitaalselt allkirjastatuna e-aadressile linnavaaramet@tallinnlv.ee. Lisateavet saab, helistades 640 4510 või 640 4648.

Ühtlasi annab linnavalitsuse infosaalis spetsialist nõu korteriühistutele linna toetusmeetmete kohta ja vajadusel juhendab taotluse

elektroonset esitamist. Kolmapäeviti annab korteriühistute tegevusega seotud küsimustes tasuta nõu ka Eesti Korteriühistute Liidu jurist. Peagi hakkab linnavalitsuse teenindussaal toimuma ka korteriühistute ja ühistuliikmete lepitusnõustamine.

Raepress

 KOOS ON PAREM!

Eakad leiavad endale lemmiku tasuta Kesklinna valitsuse, MTÜ Kassiabi ja Varjupaikade MTÜ kaasabil

Helistage tööpäeviti

 kell 9-17

 16.-31. jaanuar

 6466 123

LINNAELU

Diana Harusoo

Raemedal jõuluturu korraldajatele

Tallinna jõuluturu korraldajatenä pälvisid linnalt raemedali Diana Harusoo ja Paul Oberschneider.

Diana Harusoo on MTÜ Külakeskus juhatuse liige, kes alates 2011. aastast tegeleb

Tallinna jõuluturu korraldamisega. Samuti pälvis raemedali investor ja kinnisvaraarendaja Paul Oberschneider, kes 2001. aastal taaselustas Tallinna jõuluturu idee ja oli aastaid Tallinna jõuluturu korraldaja.

Igal aastal külastab jõuluturu Raekoja platsil üle poole miljoni inimese. 2018. aastal valiti Tallinna jõuluturu Euroopa parimaks. Hääletusel osales üle 200 000 inimese.

Vanim peig oli 83, pruut 71-aastane

Tallinna perekonnaseisuametis mullu abielu registreerinuist vanim peig oli 83-aastane ja vanim pruut 71-aastane.

Alaelsi abieluluid eelmisel aastal ei olnud. Lapse sünni registreerinuist vanim ema oli 50- ja vanim isa 70-aastane, noorim ema 15- ja noorim isa 16-aastane. Lapsevanemate suurim vanusevahe oli 44 aastat. Kaksikuid oli 88 paari ja sündisid ka ühed kolmikud.

Tallinna perekonnaseisuaamet sõlmis mullu 2355 abielu. Soositum kuu oli august, mil sõlmiti 426 abielu. Võrreldes 2017. aastaga esitati 254 abielumisavaldust rohkem, kuid sõlmiti 110 abielu vähem. Välisriigi kodanikest sõlmiti kõige enam abielusid Venemaa kodanikega, lisaks Ukraina, Valgevene, USA, Gruusia, Suurbritannia jt kodanikega. Abielu sõlmimiseks väljaspool Eestit väljastati 537 tõendit esitamiseks

68 erinevasse riiki. Abielulahutusi registreeriti mullu 1148, mis oli 53 vähem kui 2017. aastal.

2018. aastal registreeriti perekonnaseisuaametis 5167 sündi – 66 rohkem kui 2017. aastal. Sündis 2647 poissi ja 2520 tüdrukut. Abielust sündis 2563 last. Sünni registreerinud vanematest olid 10% välisriigi kodanikud. Populaarseimad tüdrukute nimed olid Sofia, Alisa, Maria, Emily ja Mia ning poistel Robert, Mark, Nikita, Miron ja Oliver.

Võrreldes teistes omavalitsustes ja maakondades registreeritud perekonnaseisutoimingutega oli Tallinnas 44% abielusid, 36% sünde ja 54% abielulahutusi rohkem.

Raepress

Eluruumi taotleja peab täpsustama andmed

Kesklinna valitsuses eluruumi üürimist taotlevate isikutena arvele võetud elanikud peavad täpsustama ja kinnitama oma andmed.

Tulenevalt Tallinna linnavolikogu määrusest (17. oktoober 2002, nr 56 lisa 3 „Tallinna linna omandis olevate üürimist taotlevate isikute arvestuse pidamise kord” punkt nr 13) ja linnavalitsuse määrusest (22. veebruar 2010, nr 17 „Tallinna teise elamuehitusprogrammi rakendamiseks Raadiku tänaval asuvate eluruumide üürileandmise korra” § 6) on eluruumi üürimist taotlevate isikutena arvele võetud elanikud kohustatud iga aasta esimese kolme kuu jooksul (s.o kuni 31. märtsini 2019) esita-

ma eluasemekomisjonile kirjaliku kinnituse, et nende kohta kehtivad endiselt eluruumi üürimist taotleva isikuna arvel olemise alused.

Eeltoodud kohustuse mittetäitmisel kustutatakse taotleja eluasemekomisjoni otsuse alusel eluruumi üürimist taotlevate isikute nimekirjast.

Andmeid saab uuendada ja kinnitada kirjalikult kas posti teel (ka e-postiga) või eluasemekomisjoni sekretäri juures. Eluasemekomisjoni sekretär võtab vastu aadressil Nunne 18, kolmas korrus tuba 300 esmaspäeval kell 15–18 ja neljapäeval kell 10–12. Tel 645 7200, e-post harry.valja@tallinnlv.ee.

Valime lumemurdja!

15. märtsini toimuval konkursil valitakse Tallinna linna lumemurdja.

Konkursile „Tallinna linna lumemurdja” võivad kandidaate esitada kõik linnaelanikud. Eesmärk on selgitada ja tunnustada Tallinnas tegutsevate korteriühistute ning erakinnistute puhastusaladel

töötavaid eeskujulikke majahoidjaid, kelle ülesanne on lume- ja libedustörje talvel.

Kandidaate hinnatakse kahes etapis: linnaosavalitsused tutvuvad esitatud kandidaatide hooldatava puhastusalaga ja küsitlevad elanikke, parimaks osutunud kandidaadi nimi edastatakse

korraldustoimkonnale, kes langetab lõpliku otsuse. Parimale majahoidjale antakse tiitel „Lumemurdja 2019” ja lisaks tunnustatakse veel kahte majahoidjat.

Konkursile saab kandidaate esitada linnaosavalitsusele e-postiga 15. märtsini.

Kohvipuu viljad.

Botaanikaäed kutsub näitusele

Botaanikaäias on 26. jaanuarist 3. veebruarini võimalik külastada aasta esimest näitust „Joogi- ja maitsetaimed”.

Näitusel on eksponeeritud läbi ajaloo maailmas kasutatavad maitse- ja joogitaimed. Tuntud on nii ravi-, võlu-, armu-, jõu- kui ka unejoogid. Näituse külastaja saab teada, mis jook on *ayahuasca*, *muira puama* või *amarula* ning

millist jooki on nimetatud hellitavalt roheliseks haldjaks. Lisaks tutvustame nii klassikalisi kui ka vähem tuntud vürtsi- ja piprataimi. Kõikidele huvilistele jagatakse õpetusi nende tarvitamise võimaluste kohta.

Rohkem teavet leiab botaanikaäia kodulehe www.botaanikaaed.ee uudiste rubriigist.

PLANEERINGUTEST

Estonia pst, Kaubamaja tn, Rävåla pst ja Teatri väljaku vahelise kvartali detailplaneeringu avalik väljapanek

Tühistame 13.12.2018 ajalehes Postimees avaldatud Estonia pst, Kaubamaja tn, Rävåla pst ja Teatri väljaku vahelise kvartali detailplaneeringu avaliku väljapaneku aja teate põhjusel, et teade kõikides vastavates ajalehtedes tähtjaks ei ilmunud.

Tallinna Kesklinna Valitsus ja Tallinna Linnaplaneerimise Amet avalikustavad ajavahemikul **25.01–8.02.2019** Tallinna Linnavalitsuse 5. detsembri 2018 korraldusega nr 1751-k vastu võetud 3,49 ha suuruse maa-ala kohta koostatud **Estonia pst, Kaubamaja tn, Rävåla pst ja Teatri väljaku vahelise kvartali detailplaneeringu** (K-Projekt Aktsiaseltsi töö nr 05021).

Vähendada Tallinna Linnavalitsuse 22. juuni 2011 korraldusega 1111-k algatatud Estonia pst, Kaubamaja tn, Rävåla pst ja Teatri väljaku vahelise kvartali

detailplaneeringus planeeritava maa-ala suurus 4,20 ha-lt 3,49 ha-ni vastavalt detailplaneeringu põhijoonisele.

Detailplaneering on koostatud eesmärgil moodustada planeeritud alale krundipiiride muutmise teel 14 krunti, lahendada kvartalisene liikluskorraldus ning määrata kruntide kasutamise tingimused ja ehitusõigus:

Rävåla pst 10 krundil positsioon (edaspidi pos) 7 asuva 6-korruselise Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu hoone ümberehitamiseks ning laiendamiseks kuni 8 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega osaga, milles on äri-, elu- ja ühiskondlikud ruumid;

Rävåla pst 10 kinnistust ja Rävåla pst 10c kinnistust moodustatavale krundile (pos 11) kuni 8 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega eluruumidega ärihoone või ühiskondliku hoone ehitamiseks;

Rävåla pst 10b kinnistu-

le (pos 9) kuni 8 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega ärihoone ehitamiseks;

Estonia pst 7 / Teatri väljak 1 (pos 10) asuva hoone ümberehitamiseks äriruumidega elamuks ning kuni 2 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega juurdeehitise ehitamiseks;

Estonia pst 5a kinnistul (pos 1) asuvale hoonetele kuni 6 maapealse ja 2 maa-aluse korrusega juurdeehitise ehitamiseks, mille otstarve võib olla äri- ja/või ühiskondlik hoone;

Estonia pst 5 kinnistul (pos 2) asuvatele ärihoonetele kuni 6 maapealse ja 2 maa-aluse korrusega juurdeehitise ehitamiseks;

Estonia pst 1/3 krundile (pos 3) kuni 7 maapealse ja 3 maa-aluse korrusega ärihoone ehitamiseks;

Kaubamaja tn 4 kinnistul (pos 4) ja Kaubamaja tn 6 kinnistul (pos 5) asuva äriruumidega elamu seitsmenda, s.o katusekorruse kasutusele võtmiseks;

Rävåla pst 8 moodustatavale

krundile (pos 6) kuni 12 maapealse ja 3 maa-aluse korrusega ärihoone ehitamiseks;

Rävåla pst 10a (pos 14) kinnistule kuni 8 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega äriruumidega ühiskondliku hoone või eluruumidega ärihoone ehitamiseks;

Teatri väljak 3 kinnistul (pos 8) asuva 5 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega äriruumidega ühiskondliku hoone järgi;

krundile pos 13 on kavandatud kvartalisene tänav, mis on määratud avalikult kasutatavaks.

Detailplaneeringu materjalidega saab üldnimetatud ajavahemikul tutvuda tööpäeviti Tallinna Kesklinna Valitsuse, asukohaga Nunne tn 18, hoovimajas toas nr 32 ning Tallinna Linnavalitsuse, asukohaga Vabaduse väljak 7, I korruse infosaalis. Detailplaneeringu jooniste ja seletuskirjaga saab tutvuda ka Tallinna planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/> tpr.

Teade Tuukri tn 50 detailplaneeringust

Tallinna Kesklinna Valitsus viis 18.12.2018 läbi Tuukri tn 50 detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse arutelu. Ajavahemikus 23.10–6.11.2018 toimunud avalikul väljapanekul esitati 1 vastuväidet ja ettepanekuid sisaldav pöördumine. Detailplaneeringu avalikust arutelust võtsid osa planeeringu koostaja, Tuukri tn 48 elanik ja linnaosa ametnikud. Sisulist arengut arutelul ei toimunud, kuna vastuväidetest ei ole loobutud. Arutelul ei osalenud Tuukri tn 48 ja Tuukri põik 10 elanikke esindava advokaadibüroo esindaja. Edasise menetlusega tegeleb Tallinna Linnaplaneerimise Amet.

Türi tn 9 kinnistu detailplaneeringu kordusväljapanek

Tallinna Kesklinna Valitsus ja Tallinna Linnaplaneerimise Amet avalikustavad ajavahemikul **23.01–5.02.2019** Türi tn 9 kinnistu detailplaneeringu kor-

dusväljapanekul, kuna kõikides lehtedes esimesel korral teadet ei ilmunud. Nimetatud detailplaneering on vastu võetud Tallinna Linnavalitsuse 19. juuni 2015 korraldusega nr 1102-k. Detailplaneering oli avalikul väljapanekul 16.09–30.09.2015. Pärast avalikku väljapanekut on muudetud kinnistu kavandatud sihtotstarvet. Peale ärimaa on kavandatud ka elamumaa sihtotstarve.

Detailplaneeringu materjalidega saab üldnimetatud ajavahemikul tutvuda tööpäeviti Tallinna Kesklinna Valitsuse, asukohaga Nunne tn 18, hoovimajas toas nr 32 ning Tallinna Linnavalitsuse, asukohaga Vabaduse väljak 7, I korruse infosaalis esmaspäeval 8.15–18.00, teisipäevast neljapäevani 8.15–17.00 ja reedel 8.15–16.00. Detailplaneeringu jooniste ja seletuskirjaga saab tutvuda ka Tallinna planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/> tpr.

Maalija Süda tänaval (Ado Lill 1932–2018)

Juba varasemates artiklites on olnud juttu Süda-Tatari piirkonnast Tallinna kesklinnas, kus pidas oma ateljeed kuni viimase ajani ka maalikunstnik Ado Lill.

Süda-Tatari piirkond hakkas arenema 19. sajandi keskpaigas, mil kadusid piirangud sinna majade rajamiseks. Paljud piirkonda ehitatud hoonetest olid üürimajad, kus elasid peamiselt eesti, baltisaksa ja vene haritlased. Asumi ajaloost kirjutanud Robert Nermani sõnul oli siin võrreldes baltisaksa aadlikega asustatud vanalinaga vabameelsem keskkond. Olgu meenutatud, et Tatari 21b asus ka 1903. aastal tegevust alustanud Ants Laikmaa ateljeekool. Peeter Süda tänav majas nr 2 pidas ateljeed samuti maalikunstnik Ado Lill, kes suri möödunud jõulude eel.

Ado Lill sündis 18. juulil 1932 Rāpinas, kust on pärit teinegi tuntud eesti kunstnik ja multitalent Leonhard Lapin. Lapsepõlve veetis Lill Valgas vanavanemate juures. Ta on väga huvitavalt kirjeldanud, kuidas kunstnikupisik temas juba väikse poisina oli välja löönud. Talle meeldis joonistada ja vanaisa tõi talle selleks oma töö juurest postkontorist paberit. Poiss muudkui nõudis vanaisalt paberit juurde, mispeale vanaisa küsis, miks ta ainult ühele paberi poolele joonistab. Poiss olevat selle peale vastanud, et joonistamiseks kõlbab ainult paberi karedam pool.

Pärast vanaisa surma kolis Ado ema ja vanaemaga Tallinna ja läks õppima 21. keskkooli. Sõjajärgsetel keerulistel aegadel tuli teha pragmaatilisi ja kaalutletud otsuseid, et pääseda kõige hüllemast. Kui oli valida, kas minna sõjaväkke või ülikooli, polnud valik raske. Lill oli käinud ettevalmistuskursustel ja joonistamas graafik

Allex Küti juures ning tahtis minna õppima kunsti Eesti Riiklikku Kunstiinstituuti, kuid valis vanaema soovitusel lõpuks siiski õigusteaduse eriala Tartu Riiklikus Ülikoolis. Sellega oli ta oma elutee teatud suunas ära määranud, kuid kunstist ta ennast eemale hoida siiski ei suutnud.

Juristist kunstnik

Joonistamist Lill päris maha ei jätnudki ja maalima hakkas juba 1960. aastate alguses, töö ja pereelu kõrvalt. Ta töötas juristina ja tegi karjääri, alustades miilitsast ja lõpetades ülemnõukogu presiidiumiga, aga ta tahtis ennast tõestada ka kunstnikuna.

Tavaliselt arvatakse, et kunstnikke juhivad üleloomulikud jõud ja kunst tekib salapärasest allikast. See on kahjuks väga kaugel tõest. Ka kõige andekamad kunstnikud õpivad ja „varastavad“ alati teistel kunstnikelt ning igale kunstnikule on kõige tähtsam oma töid näidata, et saada tagasisidet ning vastavalt sellele loomingu võetud suunda korrigeerida. Kuna Ado Lill oli aga iseõppija, ilma vastavat haridust tõendava dokumendita, polnud ta nõukogude ajal väga pikalt isegi teiste kunstnike hinnangul „õige“ kunstnik, rääkimata sellisest prestiižest alast nagu maalikunst.

1960. aastatel pandi tema maalid välja vaid paaril näitusel, mis Lille mõistagi ei rahuldanud. Väljapääsu leidis ta graafikas, millega ta maali kõrval tegelema hakkas. Graafikaloomingut oli siiski hõlpsam eksponeerida ja tasapisi ka tunnustust leida. Lille esimene isikunäitus toimus alles 1976. aastal. Esimese tunnustava kajastuse sai ta aga alles 1985. aastal kunstiteadlaselt Evi Pihlakult. 1980. aastatel saadeti Lille graafikat ka nõukogude dissidentliku kunsti näitustele

välismaal ning 1987. aastal pälvivis Lill Baltimaade maalitriennaalil Vilniuses diplomi.

Vabakunstnik

Tunnustus aitas Lillel teha otust kunstnikukarjääri kasuks. 1988. aastal lahkus ta töölt ülemnõukogu presiidiumist ning hakkas tegutsema vabakunstnikuna. Lille peamiselt abstraktse maaliloomingu tunnuseks peeti erakordset värvikäsitlust, värvide üllatavaid ja samas ainuvõimalikena tunduvaid kombinatsioone. Kunstniku enda sõnul olid õli-

värvid tema meelest väljakanatamatult tuhmid ning tõeliselt sai ta ennast väljendada alles akrüülis.

Lill püüdis üha erksamate värvide poole ning kasutas oma viimaste aastate töödes koguni nn neonakrüülvärve, mis võimaldasid luua pulseerivaid ja intensiivseid kontraste ning sugereerida sümboolseid tähendusi ja erootilist alatoonit. Erootikat (sealhulgas illustreerimiseid) märkii de Sade'i „Justine'ile“) viljeles Lill aastaid paralleelselt abstraktse maali- ja kuni toimus murrang.

Harry Liivranna kureeritud Lille ülevaatenäitusel Tallinna Kunstihoones 2007. aastal eksponeeriti kunstniku maaliloomingus järk-järgult toimunud pööret, mis tähendas abstraktsest maalikeelest loobumist kujutava kasuks. Kui varem oli Lill viljelenud erootikat ainult oma graafilistes töödes, siis nüüd hakkas ta seda tegema maalil. Graafikaga tegi ta samal ajal lõpparve ning võttis selle kokku 2012. aastal ilmunud kaunitult kujundatud kataloogiga. Oma viimasel loominguuperioodil teadvustas Lill end

aktimaalijana, säilitades samas kõik suurepärase, mis iseloomustas tema abstraktseid töid.

Võib öelda, et lõpuks saabus ka tunnustus Lillele kui kunstnikule. 1995. aastal sai ta väärika Kristjan Raua aastapreemia, 2000. aastal Eesti Kultuurkapitali aastapreemia, 2005 – Eesti Kultuurkapitali aastastipendiumi ning 2015 valiti ta Eesti Kunstnike Liidu auliikmeks.

Eero Kangor

kunstiajaloolane

22. veebruarist

VÄLINÄITUS „3 ajaloolist päeva – 30 aastat tagasi“

Rahvarinde muuseumi ees.

24. veebruaril möödub 30 aastat päevast, mil heisati Pika Hermannini torni taas sinimustvalge lipp. VAATA MEIE FACEBOOKI lehel www.facebook.com/rrmuuseum 24. veebruaril muuseumi koostatud filmiklippi „Sinimustvalge lipp taas Pika Hermannini tornis“.

Vabaduse väljak 9 • tel 644 8193 • rrmuuseum@rrmuuseum.ee • Jälgi meie tegevust www.facebook.com/rrmuuseum

NÄITUS „1988“

Näitus võtab vaatluse alla murrangulise 1988. aasta, keskendudes erinevatele elusfääridele. Tähtsal kohal on inimeste lood ja läbielatud emotsioonid.

NÄITUS „LOOSUNGID ISESEISVUMISE TEEL“

Näitus tutvustab loosungeid, mida kasutati võitluses iseseisvuse eest. Need on ühtviisi naljakad ja tõsised, aga ka inspireerivad. See on ajalugu loosungites.

Pühakojad vanalinnas

Kuigi tallinlasi üsna uskmatuteks peetakse, on meil linnas ühtekokku 27 pühakoda.

Eestlastest kogudused on luterlastel, kreeka-katoliiklastel, katoliiklastel, adventistidel, baptistidel ja veel mõnel vähemal konfessioonil. Venelased koonduvad kreeka-katoliku ehk õigeusu kogudustesse, ent ei puudu ka vanausuliste kogudused. Ukrainlastel on Kolmekäelise Jumalaema kirik Laboratooriumi tänavas. Armeenlased kasutavad oma usulisteks tarveteks endist Jaani seegi kirikut Tartu maanteel. Rootsi-Mihkli kirik vanalinnas on nii rootslaste kui ka nende eestistunud järeltulijate jaoks. Juudi süngagoog Karu tänavas köidab pilke moodsa arhitektuurse lahendusega.

Mitmes kirikus toimuvad peale jumalateenistuste ka avalikud kontserdid kõigile huvilistele. Teenistuste ja kontsertide vahelistel aegadel võib igäüks väikese lunaraha eest külastada toomkirikut ja Püha

Vaimu kirikut. Kõige täiega on muuseum Niguliste kirik.

Hopneri maja korraldab alates sügisest loengusarja „Pühakojad vanalinnas“. Loeng-ekskursioonide telg on kultuuriajalugu ja lektor kunstiajaloolane Jüri Kuuskemaa. Ta meenutab hoonete nime andnud kaitsepühaku lugu, käsitleb ehituslugu ja stilistikat, sisustust altarist-kantslist oreli ja vitraažideni. Pooleteise tunni jooksul saab ülevaate kunstiväärtustest ning nende religioosset taustast.

Loengusari 2019. aastal:

- 17. jaanuar kell 17.30–19 Tallinna süngagoog
- 21. veebruar kell 17.30–19 Püha Vaimu kirik
- 21. märts kell 17.30–19 Oleviste kirik
- 25. aprill kell 17.30–19 Tallinna toomkirik

Loengutele registreerimine salme@hopnerimaja.eu.

TEATED

KODULINNA MAJA ANNAB TEADA

Kivisaalis on vaatamiseks Külli Ho foto-seeria „OLEMINE AJARUUMIS” (kuni 15. veebruarini).

Mitterealistlik ja samal ajal nii reaalse- na tunduv maailm, ning reaalse maailm, mis ei ole loogiline. Näituse ajal toimub ka Anshiel Ho korraldatud koomiksise valmistamise meistritund (millal täpselt, antakse teada Kodulinna Maja Facebookis).

Keldrisaalis on samal ajal teine huvitav väljapanek ja see on Eve Pärnaste ÖÖFOTOD. ... öös on valgust...
... öös on tähti...
... öös on vaikust...
... öös on saginaid...
... öös on...
Ka selle näituse ajal toimub mitu huvitavat kohtumist ning nendestki täpsem teade FB-s.

„Väärtuse” sarjas minnakse 20. jaanuaril koos Andrus Villemiga uurima PATAREID KUI TULEVIKUKESKUST.

Palju aastaid on Tartu rahu aastapäeva tähistatud meie majas külaskäigu ja vestlusega Poska majas. See toimub ka tänava, aga erandina 10. veebruaril.

NB! Kõik „Väärtuse” sarja tutvumiskäigud vajavad eelnevat registreerimist Kodulinna majas.

3. veebruaril tähistame aastapäeva Kodulinna majas ning vaatame kell 12 filme Jaan Poskast ja tema ajast.

Aeg-ajalt on vaja majapidamisi korrastada ja nii on Kodulinna majas ikka tehtud KAP- PIDE JA SAHTLITE TÜHJENDUSMÜÜKI. Teeme seda taas 1.-2. ja 3. veebruaril kell 12-17.

Üks teadaandmine tulevikuks: 20. märtsil algab kevad. Loomulikult võtame seda Kodulinna majas taas koos oma heade sõpradega vastu, ja teeme seda erinevates kohtades. Musumäele jõuab kevad kell 23.58. Meil on ettepanek toredatele lauluinimestele: võtke oma koorid ja ansamblid kokku ja tulge kella 20.58-ks Kodulinna majja. Teeme ühe suure üheslaulmise ja siis läheme kõik koos Musumäele kevadet kohtama. Kõigest toimuvast teeme juttu ka edaspidi, aga eelnevalt tahaks lihtsalt teada, kes on valmis üheslaulmisele tulema. Teateid võetakse vastu Kodulinna maja valvelauas (Gümnaasiumi 3), e-kirjana kodu.linn@mail.ee või telefonidel 644 9867 ja 507 9565.

Meeldivate kohtumisteni!

Tiina Mägi

KESKLINNA SOTSIAALKESKUSE VEEBRUARIKUU ÜRITUSED

E, 4. veebruar kl 14 REISID KESKÖISE PÄIKESE MAILE
Reisist jutustab ja näitab slide **Matti Jaanus**.

E, 11. veebruar kl 14 LOOMADE VARJUPAIKADE PROJEKTI INFOPÄEV
Projekti tutvustavad eestvedajad.

N, 14. veebruar kl 15 SÖBRAPÄEVA TANTSUPÄRÄSTLÕUNA
Tantsuks mängib orkester **Liivabänd**, juhatab **Aare Pehka**.

E, 18. veebruar kl 14 KONTSERT
Külla tulevad naisansambli Liivalaid sõbrad Kehrast.
Esinevad naisansamblid **Mariann** Kehrast, juhendaja **Reet Männik**, ja **Liivalaid** Tallinnast, juhendaja **Vaike Sarn**.

E, 25. veebruar kl 15 EESTI VABARIIGI 101. AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE
Hopneri majas (Raekoja plats 18)
Osavõtust registreerimine sotsiaalkeskuse infolauas või telefonil 646 6123.

Avatud TIJU VIIESE maalide näitus.

Kolmapäeviti kell 13-15 Kesklinna Pensionäride Ühenduse esinaine pr M. Sume vastuvõtt.

Igal neljapäeval kell 11-14 meditsiiniline nõustamine ja vererõhu mõõtmine.

Juriidiline nõustamine, jurist Kristel Tina.
Vajalik eelnev registreerimine infolauas või tel 646 6123 (tasuta).

21. veebruaril kell 10-12 kolesterooli ja veresuhkru mõõtmine.
Palume eelnevalt registreerida valvelauas või tel 646 6123 (tasuta).

Iga kuu teisel ja neljandal esmaspäeval kell 14.30 Soomepoiste Leskede Klubi koosviibimised.
Tegutsevad ringid, kursused ja ansamblid. Tööd jätkab ja uusi hoolealuseid ootab eakate päevahoid.

AVATUD E-R 9-17
Liivalaia 32 (sissepääs sisehoovist)
INFO: 646 6123
e-post: info@kesotskeskus.ee
KODULEHEKÜLG: www.kesotskeskus.ee
JUUKSUR, MANIKÜÜR ja PEDIKÜÜR: 645 9029

EAKATE PÄEVAHOID
E-R 7-18
Raua 1
INFO: 5345 5026

JAANUAR-VEEBRUAR HOPNERI MAJAS

• PATSIPUNUMISE ÕPITUBA

K, 16. jaanuar kell 18 Juhendaja Kaidi Trumsi
L, 19. jaanuar kell 12 ja 15 Juhendaja Ilona Hanni
P, 03. veebruar kell 12 ja 15 Juhendaja Ilona Hanni
K, 06. veebruar kell 18 Juhendaja Kaidi Trumsi
K, 13. veebruar kell 18 Juhendaja Kaidi Trumsi
L, 16. veebruar kell 12 ja 14.30 Juhendaja Eve Palo
Sisepääs 20 €

• K, 16. jaanuar kell 18

„Miks dieetid ebaõnnestuvad?” KSA Life Tervisetooja koolituste sarja tasuta tutvustusõhtu.

• TERVISETOOJA KOOLITUSED kolmapäeviti

23. jaanuar-06. märts 2019, kell 18.00-20.00
K, 23. jaanuar „Toidu vägi”
K, 30. jaanuar „Hakkame pihta!”
K, 06. veebruar „Teine käik”
K, 13. veebruar „Toidusõltuvusest vabanemine”
K, 20. veebruar „Isude kontrollimise võti”
K, 27. veebruar „Seedimise tervis”
K, 06. märts „Tervislik vererõhk”
Hind osalejale 245 €.

• TANTSUKLUBI

K, 16. jaanuar kell 20 / **K, 30. jaanuar** kell 20
K, 13. veebruar kell 20 / **K, 27. veebruar** kell 20
NB! Sisepääs Vanaturu kael 3.

• N, 17. jaanuar kell 17.30

Jüri Kuuskemaa loengusari „Pühakojad vanalinnas” – TALLINNA SÜNAGOOG.
Loengu hind 15 €. Vajalik eelregistreerimine

• L, 19. jaanuar kell 13

VANADE TANTSUDE KLUBI. Õpetamisele tulevad 15.-17. sajandi tantsud. Hopneri Maja Diele saalis. Sisestumistasu 4 € (sularahas).

• L, 19. jaanuar kell 17

NIMETA LAUPÄEVAÕHTUD DIELES. Avatud kohvik kell 18 Mikko Perkola (vokaal ja viola da gamba) Sisepääs 5 €. Hopneri Maja Diele (Vanaturu kael 3).

• MAAILMARÄNDURITE KLUBI

T, 22. jaanuar kell 18 / **T, 19. veebruar** kell 18
Sisepääs 3 €.

• R, 25. jaanuar kell 19

KONSERT – ANU TAUL ja TARMO NOORMAA
Pilet 10 €/12 € Piletilevist ja tund enne algust kohapeal 15 € (kohapeal tasumine vaid sularahas).

• R, 15. veebruar kell 18

Hopnerimaja siidrikoolitus ÕUN. Osalemistasu 25 €. Tegemist on alkoholiga, kehtib vanusepiirang 18+

• R, 15. veebruar kell 19

KONSERT – LEPASEREE „KÜÜNLAKEE”
Uksed ja kohvik avatud kell 18.
Pilet 10 €/12 € Piletilevist ja tund enne algust kohapeal 15 € (kohapeal tasumine vaid sularahas).

• L, 16. veebruar kell 17

NIMETA LAUPÄEVAÕHTUD DIELES. Avatud kohvik kell 18 Kadri Tegelmann (metsospran) ja ansambel Floridante. Sisepääs 5 € (Vanaturu kael 3).

• N, 21. veebruar kell 17.30

Jüri Kuuskemaa loengusari „Pühakojad vanalinnas” – Tallinna Püha Vaimu kirik.
Loengu hind 15 €. Vajalik eelregistreerimine

KURSUSED

• **Hopneri Maja teatring Hiphopner** (vanusele 16+)
Kolmapäeviti kell 17.00-19.00.
• **Joogatunnid kolmapäeviti Hopneri Majas**
10.30-11.30 seniirid

SENIORIDE ÜLIKOOL – eestikeelsed loengud

• **K, 16. jaanuar** kell 12 – TERVIS
„Tervis läbi otsuse.” Ivar Kõvatomas
• **K, 23. jaanuar** kell 12 – ASTROLOOGIA
„Astroloogia kui universaalne keel maise ja vaimse maailma seoste mõistmiseks.” Anu Kallavus, astroloog
• **K, 30. jaanuar** kell 12 – TERVIS
„Lihtsad ja praktilised soovitused meditsiinisüsteemis toimetulekuks II osa.” Kadri Tammepuu, Eesti Patsientide Liidu tegevjuht
• **K, 06. veebruar** kell 12 – MUUSIKATERAAPIA
„Ainult Tango (Only Tango).” Andranik Keчек, helilooja, improvisaator ja pianist
• **K, 13. veebruar** kell 12 – TERVIS
„Liikumisharrastus ja sport seniories.” René Meimer, liikumisnõustaja

KUNSTIPÕÕNING – Anu Purre Kunstistuudio
T ja K 12.00 ja 18.00 Kalligraafia (alustajad ja jätkajad)
Üle nädala neljapäeviti Kunstistootuba

NÄITUSED – Epp Margna maalid „Samas ruumis”
3.12.2018-28.02.2019

Palju õnne!

101
Vladimir Funk

98
Zoja Lass
Linda Eesmaa

97
Ingeborg Schultz
Ester Mägi
Rahil Sotnikova
Aurora-Julie Öng
Hilja Sosi

94
Evi Hint
Nadezda Frolova
Velda Metsis

93
Valve Sillaste
Maria Tšervova
Arkadij Nevostrujev
Irene Grossberg

92
Praskovia Tarasova
Libe-Dine Kuremaa
Linda Lettens
Valentina Trofimova
Antonina Petrova

91
Riina Arneman
Saima Lindunen

Valentin Zavarzin
Lydia Koik
Valve Oja
Simon Katz
Elfriede Vinkel
Taisia Panova

90
Virve Kärp
Georgy Dzevulskiy
Heli Lääne
Voldemar Herkel
Pavel Krasnopjorov
Miralda Gebruk
Dmitri Bruns
Agte Leinus
Helveida Vask
Valter Künstler
Rimma Konstantinova

85
Jevgeni Nenašev
Nelli Chekranova
Velda Treial
Anatoly Vinogray
Einike Uuemõis
Galina Laht
Liidia Anton
Ellen Seinberg
Galina Bagnovskaja
Helgi Nei
Helve Tamm
Jüri Kesküla
Hilja Mihkelsoo
Herta Vanatalu

Virve Allmere

80
Zinaida Rusmanova
Valeriy Dikarev
Anne Ernits
Anatoli Potkur
Valeriy Kukuzov
Laine Rohi
Gennady Marchenko
Gera Gratsjova
Virve Valge
Tamara Kattai
Koidula Selvet
Ljudmilla Mamedova
Adolf Sirk
Helle Marvet
Elve Luik
Valery Rummyantsev
Reedik Võrno
Jekaterina Hetonova
Tõnu Aav
Svetlana Staškevitš
Svetlana Ninnas
Margarita Buljukina
Heino Tonsiver
Pjotr Perelmutter
Valentina Vorobjova
Maimu Goundar
Mati Reino
Virge Piiraja
Galina Ganzik
Valeri Pljatsedevski
Galina Rummyantseva
Valeri Kalatšik

*Kui te ei soovi oma sünnipäeva avaldamist Kesklinna Sõnumites, siis palume sellest kirjalikult teatada aadressil Kesklinna Sõnumid, Nunne 18, Tallinn 15058 või e-kirjaga kesklinnasonumid@tallinnlv.ee

Reidi tee suurendab Eesti maismaaosa

Reidi tee ehitamise algusest hakati lammutama veepiiril asunud kaldakindlustust, mis Russalka pool koosnes vanast lagunenud tugimüürist ja Pikksilma tänava pool kiltustikupadjale pandud suurtest raudkividest. Tugimüüri raudkivide seas oli ka mitme 1950. aastatel suletud kalmistu hauakive. Vana kaldakindlustus oli vaja eemaldada uusehituse tööfrondi ettevalmistamiseks.

Tee projekt näeb ette peale autotee ka kergliiklusteede, rannapromenaadi ja haljasalade rajamist. Selleks tuleb võtta merelt maad juurde koos uue tugiseina ehitamise ja sellest maa poole jääva ala täitmisega. Tulevase liiklusalala alla on vaja teha kiltustikupadi, haljasalade puhul aga tuua kasvupinnase rajamiseks mulda.

Vette rajatud uus tugisein tehakse kolmes järgus mono-liitset raudbetoonist. Sellele eelnes kiltustikust aluse rajamine, mida alustades olid ilusad ilmad ja veeseis madal – töö laabus hästi. Septembris muutus ilm aga vihmaseks ja tuuliseks, tugevad loodetuleid tõstsid oluliselt merevee

taset, uputades ja lõhkudes mõnes lõigus tulevase tugiseina alust. Nii muudeti töökorraldust ja täiustati projekti. Tugiseina aluse ette paigaldati raudkividest viirg, mis võttis vastu laineenergia, raudkivide ja tugiseina aluse vahele rammiti merepõhja kolme meetri pikkused suluseina rauad, mis hoiavad ära alusest materjali väljauhtumist.

Aluse peale tehti kõigepealt tugiseina laiema põhi ja seejärel juba tugisein ise, millest jäid välja armatuurräua otsad. Neid katab sel aastal rajatav tugiseina ülemine piirdeosa. Aastavahetuseks jõudsid ehitajad suurema osa tugiseina põhjast ja seinast valmis teha. Tegemata jäi väike lõik merre ulatuva tulevase vaateplatvormi ja suure pumpla juures, mille ehitustanner haarab praegu tugiseina ala.

Tugiseinaga koos rajatakse veel teine vaateplatvorm ühes trepiga, mida mööda pääseb tulevikus Russalka juures paiknevale liivasele rannaalale. Tööde ettevalmistamisega alustati vana aasta lõpus, kuid jaanuari alguse tugev torm ja miinuskraadid seiskasid töö.

Suurehitus jaanuaris 2019.

Tugiseina olemasolu andis võimaluse jätkata raudkivide paigaldamist, kaitsmaks ehitist purustavate lainete eest. Kivide paigaldamist oli huvitav jälgida: ekskavaatorijuht va-

lis kabiinist väljumata sobiva kivi ja tõstis kohale nii, et kivid jäid ühtlasele tasapinnale. Töö nõudis suurt vilumust ja head silma.

Tugiseina etapiline valmi-

mine andis võimaluse täita merelt võetud ala, mille laius kaardil näidatud endisest veepiirist uueni ulatub kuni poole saja meetrini. Projekteerijate rehkenduste kohaselt suure-

nes Reidi tee ehitusega Eesti maismaaosa ligemale 7500 ruutmeetri võrra.

Väino Rajangu

Reidi tee piirkonna elanik

Kesklinnas tegutsenud vargad ja huligaanid on vastutusele võetud

Nii eelmisel kui ka sel aastal on Kesklinna valitsuse erilise tähelepanu all meie parkide turvalisus.

Et kogukondlik töö turvalisuse tagamiseks Kesklinnas oleks võimalikult tõhus ja eesmärgipärane, leppisime läinud aasta hakul kokku prioriteedid.

2018. aastal oli Kesklinna piirkonnas seatud prioriteediks vägivallakuritegude, taskuvarguste ja sõidukitest varguste arvu vähendamine. Need olid prokuratuuri ja politsei erilise süvendatud tähelepanu all ning nendega tegelemisele rakendati rohkem ressursi. See ei tähenda, et prioriteetsete kuritegude hulka mittekuuluvate kriminaalajadega ei tegelda. Küll aga on mõistetav, et meie inimeste turvalisust enim häirivate kuritegude menetlemise tuleb panustada rohkem aega, kasutada ära kõik võimalused ja vahendid, et meie kogukonnaliikmete turvatunnet vähendavad valukohad likvideerida või vähe-

malt minimeerida.

Kesklinna ennetus- ja menetlustalituse politseinikud koostöös kogukondlike prokuröridega tegid lõppenud aastal tõhusaid jõupingutusi seatud eesmärkide täitmisel. Kohtu- ja menetluse prioriteetsetes kriminaalajades olnud kiire ning meie turvalisust ohustavatele inimestele anti selge signaal – kaaskodanike tervis ja isiklik vara peavad olema kaitstud ja puutumatud ning need, kes seda ei mõista, võivad halvimal juhul arusaamisele jõudmiseks mõne aja vanglas selle üle tõsiselt järele mõelda.

Mõned näited

Toon kohtuotsuseni jõudnud prioriteetsetest kriminaalajadest mõne näite.

Harju Maakohus mõistis süüdi 1987. aastal sündinud mehe, kes peksis bussis kah-

te reisijat ja ähvardas noaga. Mehe kinnipidamisel osutasid kaasabi kohalikud elanikud, mille eest neile siiras tänu! Selline käitumine tõi varem kriminaalkorras karistamata mehele kaasa tema elu veel pikka aega negatiivselt mõjutava tulemuse – ta sai kriminaalkorras karistada. Järgnev poolteist aastat katseaega on talle aeg, mille jooksul uue kuriteo toimepanemine võib lõppeda vanglasse minekuga.

Aprillis astusid kohtu ette kaks meest (sündinud 1984 ja 1978), kes olles alkoholijoobes, tulistasid aknast stardipüstoliga lasteaias suunas. Õnneks ei saanud keegi mõtlematu teo tagajärjel vigastada. Olulist rolli mängis alkohol, kuid jääb arusaamatuks, kuidas täiskasvanud mehed ei andnud endale oma teost aru. Kohus määras varem kriminaalkorras karistamata meeste tingimisi

vangistuse ning mõistis neid välja ka sundraha ja menetluskulud. Meeste karistusandmed kantakse karistusregistrisse ja kustutatakse sealt alles kahe aasta möödumisel alates katseaia lõppemisest.

Peab kahjuks möönma, et tarbitud alkohol on põhjus paljudele vägivallakuritegudele, mille vastu võitlemiseks politseil ressursi leida tuleb. Lisaks ei arvesta inimesed, et kehtiv karistus seab neile piiranguid kasvõi näiteks elukutse valikul või töökoha leidmisel. Osa asutusi on seaduse järgi kohustatud kontrollima tööle kandideeriva inimese tausta, kuid päringu karistusandmete kohta võivad töölepingu koostajad teha kõik tööandjad. Sagedasti tahavad andmeid inimese õiguskulekuse kohta ka välisriigi tööandjad.

Septembris mõistis aga Harju Maakohus süüdi kolm

taskuvarast, kes tegutsesid reisisadama piirkonnas. Tänu politsei, reisisadama turvateenistuse ja kannatanu koostööle olid taskuvargad tuvastatud ja kinni peetud, kusjuures üks neist juba kaks tundi pärast kuriteo sooritamist.

Oktoobris mõisteti kohtu poolt süüdi mees, kes varastas erinevatest firmadest, asutustest ja büroohoonetest sülearvuteid, sularaaha ja fototehnikat. Mees, kellel oli töökoht ja pere, jätkas siiski varguste toimepanemist ning rahuliku elu asemel peab ta nüüd vanglarikest kandma.

Siinkohal kutsun kõiki ettevõtjaid üles turvameetmeid kriitilise pilguga üle vaatama ning neisse investeerima. Praktika näitab, et investee-

ring tasub ennast ära. Näiteks saatsime kohtu alla mehe, kes käis mööda erinevaid asutusi, sisenes ruumi lukustamata jätetud uksest ning võttis kõike, mis parasjagu järelevalveta oli.

Need on vaid üksikud näited Kesklinna kogukonnapolitsei ja -prokuröride ühise töö tulemustest püstitatud eesmärkide saavutamisel. Töö jätkub. Vahi alla on võetud isikud, kes varastasid sõidukitest ja ostukeskusest ning neid ootab kohtumõistmine alles ees. 2019. aasta alguses seame eelmise aasta kuritegevuse trendide põhjal uued prioriteedid, et Kesklinnas oleks veelgi parem ja turvalisem elada.

Natalia Lebed

kogukonnaprokurör

Kalender 2019

Ilmunud on „Kesklinna kalender 2019“ ja iga kesklinlane võib selle tasuta saada!

Kalendri leiata nii Kesklinna valitsuse maja (Nunne 18) fuajeest kui ka meie allasutustest: sotsiaalhoolekande osakonnast (Pärnu mnt 9), sotsiaalkeskusest (Liivalaia 32), Hopneri majast (Raekoja plats 18), Rahvarinde muuseumist (Vabaduse väljak 9), Raua saunast ja noortekeskusest (Raua 23). Kalendrit kaunistavad kommunaalameeti korraldatud fotokonkursi „Aastaring Tallinnas 2017“ parimad võitlustööd.

VARIA

Loodusmuuseumis on uus püsinäitus

Loodusmuuseumis avatud uus püsinäitus „Eesti sood” jutustab põhjalikult soodest ning annab juhiseid, kuidas nendes iidsetes ja unikaalsetes maastikes liikuda.

„Eestlased on soolembesed, samas ollakse soode suhtes umbusklikud ja nende ees tuntakse mingisugust ürgset hirmu. Need mõjuvad justkui kutsuvalt, aga samas pelutavalt,” ütleb näituse kuraator Loore Ehrlich. „Meie uue näituse eesmärk on soode olemust lähemalt tutvustada ning näidata nende eri tahke. Sood on kodu paljudele taime- ja loomaliikidele, aastatuhandeid turbasse ladestunud taimejäänused on teadlastele kuldaväärt infot pakkuv looduse arhiiv, soodel on oluline roll süsiniku sidumisel ja seal paikneb tohtu mageveevaru.”

„Me loodame, et pärast näituse käimist külastaja teab, kuidas liikuda näiteks madal-soos või siirdesoos, oskab ära tunda ootsiku ja mäletab, miks tasuks algajatel soohuvilistel sellest hoopis eemale hoida,” lisab loodusmuuseumi ekspositsiooni kuraator Ulla Männi. „Saalis on näiteks raba ületamise simulatsioon, kus tuleb õigeid valikuid tehes ja sisse vajumist vältides soos liikumisega hakkama saada. Teine lahendus võimaldab aga tunnetada ootsikul viibimist. Lisaks oleme näitusele mahutanud seitsmemeetrise turbaläbilõike, millesse on talletunud tuhandete aastate pikkune ajatelg.”

Näitusega tutvumiseks on võimalik tellida ekskursioone ja haridusprogramme ning korraldada erinevaid sündmusi.

				Tallinna linnapea	Arhitektuuristiil	50.	Toss	Persoon	Trepiplatvormil
	LR6 patareid			Mustamine					
				Minoor					
	Imetaja				Suurriik				
					Oldi valmis				
	Eosed								
	Esimene Metsakalmistule maetu	Kirjastus				Järelliide			
		Tallinna sümbol						Meeter	
Kokkusobivus	Tõelemb	Kaks kokkusobivat		Laisik				Trauma	
Fordi mudel		Lõunamaa vilid			Vinnid				
					NSV vene-päraselt				
Hundiuba					Kujutluslaad				
					Riik Aafrikas				
Nii kiiresti kui võimalik				Aevastus					Poissgaid
				Mõkitaja					
Fosfor	Vaimulik					Jalus			
	Jätkake!					Hüüatus			
Söögi-korra ehe					Linn Venemaal				
					Lauamäng				
501.			Kohalik omavalitsus				Tema		
Nõuka-aja normatiiv							Minu		
Õhutühi ruum					Hapnik		Mõni teine		
					Itaallase jaatus		Suurvõistlus		
100 kg		Kaktuseleht				Väga tume			
		Radius				Liiter			
Mulk kirvertas									

Eelmise ristsõna õige vastus oli LUMI ON PUUDU. Õige vastuse saatmiste seast pälvis auhinna Aivo Noormets. Palume järgmise nädala jooksul tulla auhinna järele Kesklinna valitsusse Nunne 18. Siinse ristsõna õigeid vastuseid ootame kuni 25. jaanuarini samal aadressil või e-kirjaga kesklinnasonumid@tallinnlv.ee. Taas läheb loosi auhind!

Liivamäe lapsed õpivad hoolima

Sel õppeaastal on Liivamäe lasteaias üks märksõna HOOLIMINE.

Et lapsed märkaksid oma ringkonnast väljaspool olevaid inimesi, tuleb neid omavahel kokku viia. Teiste märkamise ja rõõmu jagamine on tore viis empaatia õppimiseks. Seepärast otsustasime kogu meeskonnaga teemaga tõsisemalt tegeleda.

Oktoobris ehtisime õues helkurpuu, sest lapsed märkasid, et nende vanematel puudub sageli helkur. Koos lapsevanemate ja personaliga meisterdati 300 helkurit ning jagati neid linnaametnikele, Valge Maja hambaravis, ema ja lapse turvakodus. Vastastikku empaatiline oli kohtumine Iru hooldekodus, kus lapsed koos hoolealustega joonistasid ning pärast laulsid ja tantsisid. Kuulsime ka palju lugusid eakate elust. Novembri jooksul kogusime ema ja lapse turvakodule kümme kastitait köögi- ja maja-

pidamistarvikuid, mille päkapikud toimetasid turvakodusse.

Detsembris külastasime Salu kooli ja Harakakodu, kus õpivad ja elavad erilised lapsed. Nende eripära tuli enne külaskäiku meie lastele selgitada. Kohale jõudes võeti meid väga soojalt vastu ja meie laste talveetendus „Lumivalge ja metsarahvas” läks väga hästi. Publikust kostis aeg-ajalt rõõmuhõiskeit. Pärast etendust joonistati üheskoos talvepilte. Öhkkond oli väga toetav ja sõbralik.

Enne jõule külastas Mõmmi rühm Haiba lastekodu, kuhu olid talveetendust kutsutud vaatama ka kohaliku lasteaia lapsed. Meie lapsed said taas kiita. Pärast etendust joonistati koos kümme toreid talvepilte, mis kõik jäid kaunistama Haiba lastekodu saali seinu.

Imbi Pajula

Liivamäe lasteaia direktor

Linnamuuseum on uuel aastal avatud pika õhtu

Linnamuuseumi filiaale saab nüüd tööpäeviti külastada ka pikkadel õhtutel, kui muuseumid on ühel päeval nädalas avatud kella 20-ni.

Igal muuseumil on nädalas üks pikem ürituspäev, mil toimuvad tavapäraselt publikuprogrammid, ekskursioonid ja loengusarjad. Samal ajal saab tutvuda ka muuseumi püsiekspositsiooni ja näitustega.

- Linnamuuseumi hoone Vene 17 on uuest aastast avatud kell 10-20 teisipäeviti.
- Peeter I maja Kadriorus ja Tallinna vane muuseum Pikal tänaval on avatud pikkadel kolmapäevadel kell 10-20.

- Kiek in de Köki kindlustuse muuseum koos Lühikese jala väravatorni, Neitsitorni, bastionikäikude ja raidkivimuuseumiga on avatud pikkadel neljapäevadel kell 10-20. Esimene neljapäeva-loeng on 17. jaanuaril.

- Fotomuuseum kunagises raevanglas raekoja taga on neljapäeviti lahti kell 12-20, kui toimuvad ka fotomuuseumi arhitektuuri-aasta loengusarja üritused. Lisaks jätkuvad Kiek in de Köki kindlustuse muuseumi kolmapäevaõhtused tuurid pärast muuseumi sulgemist algusega kell 19 ja 21. Head uut muuseumiaastat!

ESTI RAHYA RISTSONAD
RISTIK

HIINA UUSAASTA 2019

Etenduse algus 16.00,
melu platsil 12.00

esinejad Pekingist

draakonitants

jää- ja
valguskulptuurid

ilutulestik

Hiina toidud ja kaubad

TASUTA!

2. veebruaril
Vabaduse väljakul
tallinn.ee/hiinauusaasta

Tallinna
Kultuuriamet

NAHAARSTID

Keskklinnas
saatekirjata ja järjekorrata

tel. 669-08-06

www.vita.ee/broneeri

Avatud *second hand* kauplus

ASJAPUU

Endla tn 4

Siia saad tuua puhtaid ja
terveid asju, mida ise ei vaja

Info: 5809 1529

JÜRI KUUSKEMAA
LOENGUSARI

PÜHAKOJAD VANALINNAS

17. jaanuar kell 17.30–19.00
Tallinna sünaog
21. veebruar kell 17.30–19.00
Tallinna Püha Vaimu kirik
21. märts kell 17.30–19.00
Oleviste kirik
25. aprill kell 17.30–19.00
Tallinna Toomkirik

Loengusarja hind 48 € (hind sisaldab nelja loengut ja pääsu kirikusse). Üksikloeng 15 €. Vajalik eelregistreerimine salme@hopnerimaja.eu või 6455 321. Kohtade arv on piiratud!
www.hopnerimaja.eu

HOPNERI MAJA

Hopneri Maja siidrikoolitus

15. veebruar 2019
kell 18

Osalemistasu 25 €
Tegemist on alkoholiga,
koolitusel kehtib vanusepiirang 18+

Pääsmed müügil www.fienta.com/hopnerimaja
Registreerimine janne@hopnerimaja.eu või 5334 5441
Sissepääs Vanaturu kael 3
Koolituse läbiviija Siidrimaja

ALEXELA
Kontserdimaja

14.02

PETERBURI NOORSOOTEATER

MUUSIKAL
Maksim Dunajevski

АЛБЬЕ ПАРУСА
HELEPUNASED
PURJED

Toetasid: Eesti Peakonsulaat Peterburis
Vene Föderatsiooni Suursaatkond Eesti Vabariigis

Tallinn

ВЕНЕ ТЕАТЕР
РУССКИЙ
ТЕАТР
ЭСТОНИИ

ВЕНЕ КУЛЬТУРНОГО
ЦЕНТРА

ERR

fortius.ee

23. jaanuaril kell 13
Tallinna Puuetega Inimeste Kojas (Endla tn 59)

HEATEGEVUSLIK KONTSERT
eakatele ja erivajadustega inimestele.

Esineb Tallinna huvikeskuse Kullo lastekoori „Raduga“ kandidaatkoor.

Kontsert on tasuta!

Üldsaunad • Tunnisaunad • Tunnidušid

Raudselt puhtaks
juba aastast 1936!

Raua tn 23 Tallinn
Harjumaa 10124
Tel.: 622 94 95
E-post: info@rauasaun.ee
www.rauasaun.ee